NORAKSTS
Lieta Nr.A42508509
AA43-0090-12/17

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2012.gada 15.februārī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja I.Amona,
tiesneši S.Liniņa un V.Poķis,

piedaloties pieteicējam *Ž.I.*, viņa pārstāvei *I.E.*, atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicināto iestāžu Vides pārraudzības valsts biroja pārstāvim *J.V.* un Valsts vides dienesta pārstāvei *L.R.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc *Ž.I.* pieteikuma par administratīvā akta izdošanu, sakarā ar *Ž.I.* apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2010.gada 30.jūnija spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2007.gada 2.maijā Valsts vides dienesta (turpmāk – VVD) Lielrīgas reģionālā vides pārvalde (turpmāk – LRVP) VVD LRVP izdeva SIA „Getliņi-2" B kategorijas atļauju piesārņojošai darbībai Nr.RIT-20-B-0584 (turpmāk – Atļauja).

2007.gada 28.jūnijā *Ž.I.* vērsās Stopiņu novada pašvaldībā, bet 2007.gada 9.augustā Vides ministrijā ar iesniegumiem par Atļaujas nepienācīgu izpildi. 2007.gada 30.augustā *Ž.I.* par to atkārtoti informēja Vides ministriju.

2007.gada 5.septembrī Vides ministrija sniedza *Ž.I.* atbildi Nr.24.-02/I-116, kurā norādīja, ka 2007.gada 20.augustā tika veikta pārbaude SIA „Getliņi-2" apsaimniekotajā teritorijā, kā rezultātā tika izdots rīkojums SIA „Getliņi-2" veikt smaku mērījumus līdz 2007.gada 3.septembrim.

2008.gada 16.jūnijā *Ž.I.* vērsās VVD ar iesniegumu par Atļaujas nosacījumu pārkāpumiem, kā arī par minēto darbību izraisītajām sekām. Izskatot minēto iesniegumu, VVD ģenerāldirektora p.i. 2008.gada 9.jūnija vēstulē Nr.2-03/1208 norādīja, ka VVD LRVP pārbaudes laikā nav konstatējusi normatīvos aktos izvirzīto prasību pārkāpumus.

2008.gada 27.augustā *Ž.I.* vērsās Vides pārraudzības valsts birojā (turpmāk – Birojs) ar iesniegumu, kurā apstrīdēja VVD vēstuli Nr.2-03/1208 un lūdza anulēt Atļauju. Izskatot minēto iesniegumu, Birojs 2008.gada 21.novembrī pieņēma lēmumu Nr.44s (turpmāk – Lēmums), ar kuru atcēla Atļaujas nosacījumus daļā par komposta gatavošanu un uzdeva Atļaujā izvirzīt

nosacījumus par komposta gatavošanu atbilstoši Ministru kabineta 2006.gada 1.novembra noteikumiem Nr.362 „Noteikumi par notekūdeņu dūņu un to komposta izmantošanu, monitoringu un kontroli" (turpmāk – Noteikumi Nr.362), ņemot vērā Lēmumā konstatēto.

Lēmumā norādīts turpmāk minētais.

[1.1] Attiecībā uz Atļaujas izdošanu nav piemērojama likuma „Par piesārņojumu" 50.panta pirmā daļa un Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 79.pants, jo Atļauja izdota 2007.gada 2.maijā, kas ir vairāk par gadu, kopš tā stājusies spēkā.

No Vides aizsardzības likuma 20.panta pirmās daļas izriet, ka jautājumi par vides valsts kontroli un Atļaujas nosacījumu ievērošanu, kā arī vides kvalitātes normatīvu un Ministru kabineta noteikumu ievērošanu ir VVD kompetencē. Vides aizsardzības likuma 20.panta trešā daļa nosaka, ka valsts vides inspektoru lēmumus, kas saistīti ar vides valsts kontroli, var apstrīdēt, iesniedzot attiecīgu iesniegumu VVD ģenerāldirektoram, savukārt ģenerāldirektora lēmumu var pārsūdzēt tiesā.

[1.2] Birojs izskatīja jautājumu par Noteikumu Nr.362 15.punkta prasību ievērošanu.

[1.3] SIA „Getliņi-2" 2007.gada 19.marta iesniegumā atļaujas saņemšanai norādīja, ka tās ražošanas iecirknis *„/Nosaukums/"* robežojas ar Dauguļupīti, Stopiņu novada pašvaldības zemi, saimniecību *„/Nosaukums/"*, saimniecību *„/Nosaukums/"*, SIA „Agrosel" un SIA „Acone".

No kompostēšanas laukuma uz dienvidiem 120 metru attālumā atrodas saimniecības *„/Nosaukums/"* dzīvojamā ēka, uz ziemeļaustrumu pusi – 250 m attālumā saimniecības *„/Nosaukums/"* dzīvojamā ēka. Šādi attālumi norādīti arī Atļaujas 8.punktā.

VVD LRVP 2008.gada 18.septembra vēstulē Nr3.1-6/5510 norāda, lai izvērtētu komposta gatavošanas vietas atbilstību Noteikumu Nr.362 15.punkta prasībām, jāveic attāluma precīza mērīšana. No minētā secināms, ka neviens no iesniegtajiem dokumentiem nesniedz precīzu informāciju par attālumu no notekūdeņu dūņu komposta gatavošanas vietas līdz dzīvojamām mājām un ūdens teces krasta līnijai.

[1.4] Valsts aģentūra (turpmāk – VA) „Sabiedrības veselības aģentūra" 2008.gada 9.jūnija vēstulē norādījusi, lai arī smakas nerada tiešu veselības apdraudējumu, tomēr tās ir iespējams risks cilvēka veselībai, jo rada fizisku un garīgu diskomfortu un pat īslaicīgus veselības traucējumus, kas parasti pāriet līdz ar nepatīkamās smakas izbeigšanos. Smakas, iedarbojoties bieži un regulāri, var nelabvēlīgi ietekmēt organisma aizsardzības spējas, samazināt fiziskās darba spējas un veicināt nervu sistēmas traucējumus. VA „Sabiedrības veselības aģentūra" atzīst, ka smaku ietekmi uz veselību un komfortu ir grūti izvērtēt, jo smaku uztvere un jūtīgums ir ļoti atšķirīga dažādiem cilvēkiem.

Nosacījums par smakām izvirzīts Atļaujas 13.4.apakšpunktā.

[2] *Ž.I.* iesniedza pieteikumu tiesā par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, uzliekot pienākumu Birojam anulēt Atļauju. Pieteikumā norādīts

turpmāk minētais.

[2.1] Pieteicējs vēlas panākt Atļaujas anulēšanu, lai tiktu pārtrauktas darbības ar atkritumiem pie pieteicēja ģimenes dzīves vietas *„/Nosaukums/”* un *„/Nosaukums/”*.

[2.2] Vides ministrijas 2007.gada 5.septembra atbilde Nr.24.-02/1-116 neietver ne konkrētus un precīzus paskaidrojumus, ne arī norādi par izdoto Atļauju. Tā tikai apstiprina, ka 2007.gada 20.augusta pārbaudes gaitā SIA „Getliņi-2” teritorijā konstatēta smaka un ka SIA „Getliņi-2” izdots rīkojums līdz 2007.gada 3.septembrim veikt smaku mērījumus. Līdz šim datumam smaku mērījumi netika veikti. No Vides ministrijas vai tās pakļautībā un pārraudzībā esošām iestādēm netika saņemts dokuments par tālāko lietas virzību.

[2.3] Lietas izskatīšanas gaitā netika ņemts vērā, ka pieteicēja 2008.gada 31.marta iesniegums nav izskatīts pēc būtības, nav notikusi pārbaude un līdz ar to nav iespējams izvērtēt apstākļus par nodarīto kaitējumu pieteicēja ģimenes veselībai.

[3] Birojs paskaidrojumā par pieteikumu to neatzīst un paskaidro turpmāk minēto.

[3.1] Birojs vērtēja pieteicēja apstrīdēšanas iesniegumu pēc būtības, ievērojot likuma „Par piesārņojumu” 50.panta trešo daļu, tas ir, izvērtējot, vai Atļaujas nosacījumi pieļauj tādu darbību, kas var apdraudēt cilvēku dzīvību vai būtiski negatīvi ietekmēt cilvēku veselību vai vidi.

[3.2] Pieteicējs pieteikumā norāda uz SIA „Getliņi-2” faktisko darbību - iespējamo smaku līmeņa pārsniegšanu. Operatora faktiskās darbības un šīs darbības atbilstības kontrole Atļaujas nosacījumiem ir VVD kompetencē saskaņā ar likuma „Par piesārņojumu” 49.pantu, nevis Biroja kompetencē, kura kompetence ir noteikta likuma „Par piesārņojumu” 48.pantā. Tāpēc šajā daļā iesniegums tika nosūtīts izskatīšanai VVD.

[4] Ar Administratīvās rajona tiesas 2010.gada 30.jūnija spriedumu pieteikums noraidīts. Spriedumā norādīts turpmāk minētais.

[4.1] Pieteicējs sūdzas par SIA „Getliņi-2” piesārņojošo darbību, proti, SIA „Getliņi-2” darbības rezultātā radīto pārmērīgu smaku ietekmi uz pieteicēja ģimenes veselību.

Birojs, izskatot pieteicēja apstrīdēšanas iesniegumu, ir pieņēmis Lēmumu, kas pēc būtības ir pieteicējam labvēlīgs administratīvais akts, ar kuru ir uzdots VVD LRVP Atļaujā izvirzīt nosacījumus daļā par komposta gatavošanu atbilstoši Noteikumiem Nr.362 saistībā ar notekūdeņu dūņu izmantošanu. Lēmums šajā daļā ir izpildīts, jo 2009.gada 27.janvārī VVD LRVP ir pieņēmusi Lēmumu Nr.20i par grozījumiem Atļaujā. Tādējādi, mainot Atļaujas nosacījumus, formāli ir novērsts viens no iespējamiem piesārņojuma, proti, nelabvēlīgās smakas izplatības faktoriem. Par faktisko piesārņojošās darbības atbilstību Atļaujā noteiktajiem formālajiem kritērijiem ir atbildīgs operators – piesārņojošās darbības veicējs SIA „Getliņi-2”, savukārt šīs darbības reālo kontroli saskaņā ar Vides aizsardzības likuma 19.pantu realizē VVD.

Pieteicējs vēlas, lai Birojs anulētu Atļauju, proti, vēlas ne tikai to, lai ar Atļaujas nosacījumiem tiktu ierobežots iespējamais piesārņojums, bet lai vispār tiktu izbeigta SIA „Getliņi-2" atkritumu apsaimniekošanas darbība zemes gabalā *„/Nosaukums/"*. Pieteicējs vēlas, lai Birojs izdotu viņam labvēlīgāku administratīvo aktu, ar kuru tiktu atcelts SIA „Getliņi-2" labvēlīgais administratīvais akts. Līdz ar to tiesai jāizvērtē, vai pastāv attiecīgi apstākļi, kas dotu pamatu uzlikt pienākumu Birojam izdot šādu pieteicējam labvēlīgu administratīvo aktu.

[4.2] SIA „Getliņi-2" atkritumu apsaimniekošanas darbību zemes gabalā *„/Nosaukums/"* uzsāka jau ap 2000.gadu un tai 2002.gada 19.aprīlī izsniegta B kategorijas atļauja piesārņošanas darbībai ar termiņu līdz 2007.gada 19.aprīlim. Atļauja, kuras derīguma termiņš ir 2012.gada 1.maijs, ir atkārtota atļauja SIA „Getliņi-2" jau esošai darbībai. No lietas materiāliem redzams, ka gan sākotnējās atļaujas izdošana, gan 2007.gada 2.maija Atļaujas izdošana ir saskaņota gan ar Stopiņu pagasta domi, vēlāk ar Stopiņu novada domi, gan ar Rīgas vides veselības centru, vēlāk ar VA „Sabiedrības veselības aģentūra" Rīgas filiāli. Nav strīda par to, ka SIA „Getliņi-2" darbība nav pretrunā ar Stopiņu pagasta apbūves noteikumu (saistošajiem noteikumiem) 9.21.punktu, kurā noteikts, kas ir sadzīves atkritumu deponēšanas teritorija, kurā ir pieļaujamas sekojošas darbības: atkritumu deponēšana, vispārīgās ražošanas uzņēmums, noliktava, inženiertehnisko komunikāciju objekts (*sk. lietas 142.-148.lapu)*. Tādējādi secināms, ka SIA „Getliņi-2" darbība attiecīgajā teritorijā ir tikusi akceptēta atbilstoši spēkā esošajām tiesību normām jau ilgi pirms Atļaujas izdošanas.

Vienlaikus tiesa konstatē, ka gan pieteicējs viens pats, gan kopā ar citām personām jau pirms Atļaujas izdošanas ir vairākkārt vērsies Stopiņu novada pašvaldībā ar iesniegumiem par SIA „Getliņi-2" kaitīgo darbību, no kuras rodas veselību ietekmējošas smakas *(lietas 157., 158.lapa)*.

[4.3] Izvērtējot lietas apstākļus kopsakarā ar to, ka SIA „Getliņi-2" jau 2002.gadā bija izsniegta atļauja piesārņojošai darbībai un tā reāli jau darbojās pirms jaunās Atļaujas izdošanas, tiesa secina, ka konkrētajā gadījumā attiecībā uz pieteicēju ir piemērojams APL 79.panta otrajā daļā noteiktais viena gada apstrīdēšanas termiņš, kuru pieteicējs ir nokavējis.

No lietas materiāliem ir redzams, ka pieteicējs 2007.gada 9. un 30.augustā ir vērsies Vides ministrijā ar iesniegumiem par SIA „Getliņi-2" darbības rezultātā radīto smaku negatīvo ietekmi uz veselību un dzīves kvalitāti *(lietas 10.-12.lapa)*, tāpat ar līdzīga satura iesniegumiem, iebilstot arī pret izmaiņām pašvaldības teritoriālā plānojumā attiecīgajā vietā paredzēto darbību, ir vērsies Birojā (2008.gada 29.februāris *(lietas 14.lapa)* un 2008.gada 31.marts *(lietas 15.lapa)*). Tomēr tiesa konstatē, ka prasījums anulēt Atļauju sākotnēji izteikts tikai 2008.gada 16.jūnijā iesniegumā VVD ģenerāldirektoram *(lietas 18.-19./153.lapa)*, kuram saskaņā ar likuma „Par piesārņojumu" normām, tostarp, šī likuma 50.pantu, nebija tiesību anulēt atļauju. Savukārt iestādei, kuras kompetencē bija piesārņojuma atļauju, kas izdotas saskaņā ar likumu „Par piesārņojumu", anulēšana, proti, Birojam šāds prasījums izteikts tikai 2008.gada

27.augustā (*sk. lietas 21.-27/149.-152.lapu),* pieteicējam apstrīdot VVD ģenerāldirektora 2008.gada 9.jūnija atbildi, kas sniegta sakarā ar pieteicēja sūdzību par SIA „Getliņi-2" darbību un sūdzību par VVD LRVP faktisko rīcību, neveicot kontroli pār SIA „Getliņi-2" atkritumu apsaimniekošanas darbības rezultātā radītām sekām.

Tiesas ieskatā, ņemot vērā, ka Atļauja izsniegta 2007.gada 2.maijā, atbilstoši APL 79.panta otrajai daļai trešās personas varēja to apstrīdēt līdz 2008.gada 1.maijam. Ņemot vērā iepriekš minēto, konstatējams, ka pieteicējs ir nokavējis likumā noteikto Atļaujas apstrīdēšanas termiņu.

Likumā noteiktie termiņi ir vērsti uz tiesiskās un arī ekonomiskās stabilitātes nodrošināšanu. Līdz ar to apstrīdēšanas termiņa notecējums rada personai, kas ir ieguvusi kādas tiesības, tiesisko paļāvību, ka attiecīgais administratīvais akts netiks atcelts citādi, kā noteikts likumā, proti, APL 83., 85.-88.pantā noteiktā kārtībā, skatot kopsakarā ar speciālajās tiesību normās – Vides aizsardzības likumā un likumā „Par piesārņojumu" – noteikto. Tādējādi tiesa uzskata par pamatotu Biroja atzinumu, ka Atļaujas izdošanas nosacījumi nav pārskatāmi termiņa nokavējuma dēļ.

[4.4] Tiesa par pareizu un pamatotu uzskata Biroja viedokli, ka ir jānošķir atļaujas piesārņojošai darbībai izsniegšanas process no atļaujā minēto nosacījumu atbilstības tiesību normās ietvertajiem normatīviem vai faktiskajiem apstākļiem.

No Lēmuma redzams, ka Birojs ir izskatījis pieteicēja iesniegumu daļā, kas saistīti ar Atļaujas nosacījumiem un ir vērtējis, vai pastāv likuma „Par piesārņojumu" 50.panta trešajā daļā noteiktie nosacījumi. Birojs ir vērtējis informāciju attiecībā uz pieteicēja norādīto par negatīvo smaku ietekmi un VA „Sabiedrības veselības aģentūra" 2008.gada 9.jūnija vēstule minēto informāciju par iespējamo kaitējumu, ko rada SIA „Getliņi-2" darbības.

Birojs konstatējis, ka VA „Sabiedrības veselības aģentūra" 2007.gada 16.aprīlī izvirzījusi būtisku nosacījumu atļaujas saņemšanai — nepārsniegt Ministru kabineta 2004.gada 27.jūlija noteikumu Nr.626 „Noteikumi piesārņojošas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos" (turpmāk – Noteikumi Nr.626) 8.punktā noteiktos mērķlielumus.

Vadoties no minētā, Birojs veicis VA „Sabiedrības veselības aģentūra" izvirzītā nosacījuma iekļaušanas Atļaujas nosacījumos pārbaudi un konstatējis, ka attiecīgais nosacījums par smakām saskaņā ar Noteikumu Nr.626 8.punktu ir izvirzīts Atļaujas 13.4.apakšpunktā – „Smakas mērķlielumu 10ouq nedrīkst pārsniegt vairāk kā 7 dienas gada" un „Ja smaku koncentrācija pārsniedz noteiktos smaku mērķlielumus vai ir saņemtas iedzīvotāju sūdzības par traucējošām smakām, piesārņojošās darbības veicējam ir jāreģistrē sūdzības par smakām, jānodrošina smaku mērījumu veikšana un jāizstrādā pasākumi smaku mazināšanai" *(sk. lietas 173.lapu)*. Tiesa, pārbaudot minēto faktu, secina, ka Atļauja atbilst Noteikumu Nr.626 formālajām prasībām.

[4.5] Vienlaikus tiesa konstatē, ka Birojs izvērtēja Atļaujas faktiskos apstākļus, proti, to, ka lietā ir Stopiņu novada domes 2007.gada 20.aprīļa vēstule

Nr.01-9/360, kurā tā neiebilst, ka SIA ,,Getliņi-2" turpina savu darbību organisko atkritumu pārstrādē, to, ka 2000.gada 21.martā ir sastādīts akts, ar kuru tiek pieņemts ekspluatācijā netoksisko organisko atkritumu kompostēšanas laukums Rīgas rajonā, Stopiņu pagastā *,,/Nosaukums/"*, ko parakstījuši komisijas locekļi, tai skaitā Rīgas vides veselības centrs, LRVP, to, ka 2002.gada 19.aprīlī LRVP ir izsniegusi atkritumu pārstrādes atļauju Nr.14, atbilstoši kurai SIA ,,Getliņi-2" tiek atļauta komposta gatavošana.

Tāpat Birojs ir vērtējis to, ka SIA ,,Getliņi-2" ražošanas iecirknis *,,/Nosaukums/"* nav atkritumu poligons, jo tā teritorijā netiek veikta atkritumu apglabāšana, un līdz ar to šajā gadījumā nav piemērojamas Aizsargjoslu likuma 28.panta 2.punktā noteiktās aizsargjoslas, kas paredzētas ap atkritumu apglabāšanas poligoniem un atkritumu izgāztuvēm, uz kuru neesamību ir norādījis pieteicējs. Tiesas ieskatā Birojs, izvērtējot minēto, pamatoti ir secinājis, ka šajā jautājumā nav pārkāptas Noteikumu Nr.362 15.2.apakšpunkta prasības.

Līdz ar to tiesa atzīst, ka Birojs pareizi ir secinājis, ka SIA ,,Getliņi-2" piesārņojoša darbība ir esoša, nevis jauna darbība, kuru regulē Atļauja. Tādējādi arī SIA ,,Getliņi-2" ir radusies zināma tiesiskā paļāvība, ka tā varēs realizēt savu iecerēto darbību attiecīgajā teritorijā, un tikai gadījumā, ja tiek konstatēti tiesību normu pārkāpumi no SIA ,,Getliņi-2" puses, kā arī tehnisko normu, kas noteic piesārņojuma līmeņa maksimālo Atļaujā noteikto normatīvu pārsniegumu, pārkāpumi, SIA ,,Getliņi-2" darbības atļauja var tikt apturēta vai anulēta. Birojs šādus gadījumus nav konstatējis.

[4.6] Birojs konstatējis, ka pieteicējs kopā ar citām personām ar 2008.gada 27.augusta iesniegumu ir apstrīdējis 2008.gada 9.jūnija VVD apvienoto atbildi – vēstuli Nr.2-3/1208, kas sniegta uz pieteicēja 2008.gada 16.jūnija iesniegumu par Atļaujas nosacījumu pārkāpumiem, kā arī par minēto darbību izraisītajām sekām. Kā jau tika konstatēts iepriekš, vērtējot minēto apstrīdēšanas iesniegumu, Birojs ir sadalījis attiecīgos VVD ģenerāldirektora izskatītos jautājumus atbilstoši izskatāmajai kompetencei. Birojs rīkojies atbilstoši APL 51.pantam, kas noteic, ka administratīvo lietu izskata iestāde atbilstoši savai kompetencei, kas tai ir noteikta ar normatīvu aktu. Lai noteiktu, vai pieteicēja iesniegums ir piekritīgs Birojam, Birojs ir izvērtējis iesniegumā norādītos argumentus.

Birojs konstatējis, ka pieteicēja 2008.gada 27.augusta iesnieguma būtība ir saistīta ar VVD vēstuli Nr.2-03/1208, kurā tiek sniegta atbilde pieteicējam uz 2008.gada 16.jūnija vēstuli par iecirkņa *,,/Nosaukums/"* darbību un LRVP pārbaudes akta Nr.043-31/208 pamatotību un tiesiskumu. Birojs, izvērtējot pieteicēja argumentus, konstatējis, ka šo jautājumu risināšana nav Biroja kompetencē saskaņā ar likuma ,,Par piesārņojumu" 48.panta 1.punktu, atbilstoši kuram Birojs izskata iesniegumus par reģionālo vides pārvalžu lēmumiem, kas attiecas uz atļauju izsniegšanu un atļauju nosacījumiem. No minētā tiesa secina, ka Birojs nav vērtējis VVD ģenerāldirektora atteikumu pārskatīt VVD LRVP pārbaudes aktā Nr.043-31/208 konstatēto.

Tiesa par pamatotu uzskata Biroja viedokli, ka ir nodalāmi izskatāmie

jautājumi atbilstoši iestādes kompetencei. Šajā gadījumā ir nodalāms jautājums par Atļaujas nosacījumiem no operatora faktiskās darbības atbilstības Atļaujā minētajiem nosacījumiem vai tiesību normās noteiktajam izvērtējumam. Tādējādi tiesai ir jāizvērtē, vai Birojs pamatoti ir atteicies izskatīt jautājumu par VVD LRVP pārbaudes aktā Nr.043-31/208 konstatētā pārskatīšanu.

Likuma ,,Par piesārņojumu" 49.panta pirmā daļa nosaka, ka valsts vides inspektori kontrolē šā likuma noteikto prasību izpildi, tai skaitā arī atļaujas nosacījumu ievērošanu. Arī Vides aizsardzības likuma 20.panta pirmā daļa noteic, ka valsts vides kontroli veic vides valsts inspektori. No iepriekš minētā secināms, ka jautājumi par vides valsts kontroli un Atļaujas nosacījumu ievērošanu, kā arī vides kvalitātes normatīvu un Ministru kabineta noteikumu ievērošanas uzraudzība ir VVD kompetence. Vides aizsardzības likuma 20.panta trešā daļa noteic, ka valsts vides inspektoru lēmumus, kas saistīti ar vides valsts kontroli, var apstrīdēt, iesniedzot attiecīgu iesniegumu VVD ģenerāldirektoram, savukārt ģenerāldirektora lēmumu var pārsūdzēt tiesā.

Vienlaikus tiesa konstatē, ka likuma ,,Par piesārņojumu" 48.panta 1.punktā ir teikts, ka Birojs izskata iesniegumus par reģionālo vides pārvalžu (VVD) lēmumiem, kuri attiecas uz atļauju izsniegšanu un atļauju nosacījumiem, piesārņoto vai potenciāli piesārņoto vietu izpēti, sanāciju un izpētes vai sanācijas izdevumu segšanu vai sadalījumu.

Ministru kabineta 2004.gada 6.janvāra noteikumu Nr.4 „Vides pārraudzības valsts biroja nolikums" 2.[1]punkts noteic, ka Birojs izskata iesniegumus par Vides ministrijas padotības iestāžu (tostarp VVD) izdoto administratīvo aktu apstrīdēšanu vides aizsardzību regulējošajos normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos. Savukārt Ministru kabineta 2004.gada 23.novembra noteikuma Nr.962 „Valsts Vides dienesta nolikums" (turpmāk – VVD nolikums) 3.1.punkts noteic, ka VVD funkcija ir vides aizsardzību regulējošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā veikt vides aizsardzības un dabas resursu izmantošanas valsts kontroli Latvijas teritorijā, bet šī Nolikuma 15.punkts noteica *(redakcijā, kas bija spēkā līdz 2009.gada 1.jūnijam)*, ka VVD amatpersonu izdotos administratīvos aktus, izņemot lēmumus administratīvo pārkāpumu lietās, varēja apstrīdēt Birojā. Biroja lēmumu varēja pārsūdzēt tiesā.

No likuma ,,Par piesārņojumu" 48.panta 1.punktā noteiktā, iepriekš minētajos nolikumos ietvertajām tiesību normām, kā arī no tā, ka Biroja kompetencē ir piesārņojuma atļauju anulēšana, tiesa konstatē, ka, neskatoties uz Vides aizsardzības likuma 20.pantā noteikto, Biroja kompetencē Lēmuma pieņemšanas laikā bija tiesības izvērtēt VVD lēmumus par operatora faktiskās darbības atbilstību piesārņojuma atļaujā noteiktajiem normatīviem, tātad bija tiesības izvērtēt arī VVD LRVP pārbaudes aktā Nr.043-31/208 konstatēto.

Tiesas sēdē Biroja pārstāvji paskaidroja, ka šādi VVD amatpersonu lēmumi, kas attiecas uz faktisko vides valsts kontroli, nekad faktiski nav bijuši Biroja kompetencē, turklāt VVD nolikumā 2009.gadā ir veiktas izmaiņas, kas precizē VVD un attiecīgi arī Biroja kompetenci. Proti, VVD nolikuma 15.punkts pašlaik noteic, ka VVD amatpersonu izdotos administratīvos aktus un faktisko rīcību, izņemot lēmumus un faktisko rīcību vides un radiācijas drošības

kontroles jautājumos, var apstrīdēt Birojā. Biroja lēmumu var pārsūdzēt tiesā.

Tādējādi, interpretējot minētās likuma ,,Par piesārņojumu" 48. un 49.panta tiesību normas kopsakarā ar Vides aizsardzības likuma 20.pantu, kā arī izdarītajiem grozījumiem VVD nolikumā, var konstatēt, ka Biroja kompetencē nav VVD reģionālo vides pārvalžu lēmumu un faktiskās rīcības, kas saistīta ar vides valsts kontroli, tostarp vides pārbaudes aktu, izvērtējums.

[4.7] Tiesai nav pamata uzlikt pienākumu Birojam anulēt Atļauju, jo tiesa nav konstatējusi, ka tās nosacījumi, kurus saskaņā ar pieteicēja sūdzībām ir vērtējis Birojs, neatbilstu likuma prasībām. Tiesa ir atzinusi par pamatotu Biroja atteikšanos izskatīt pēc būtības Atļaujas izdošanas likumību sakarā ar Atļaujas apstrīdēšanas termiņa notecējumu. Tiesa konstatēja, ka faktiskais strīds ir par atļaujas nosacījumu nepildīšanu, arī par to, ka, iespējams, ir ticis pieļauts smaku normatīvu pārsniegums, ko kontrolē VVD, nevis Birojs, proti, attiecīgā jautājuma izlemšana nav Biroja kompetencē. Vienlaikus tiesa konstatē, ka pieteicējs ir vērsies Administratīvajā tiesā likumā noteiktā kārtībā, atsevišķā procesā pārsūdzot VVD ģenerāldirektora lēmumu Nr.2-03/1208 izskatāmajā jautājumā un par to ir ierosināta administratīvā lieta Nr.A42916009.

[5] Par Administratīvās rajona tiesas 2010.gada 30.jūnija spriedumu pieteicējs iesniedza apelācijas sūdzību, kurā norāda turpmāk minēto.

[5.1] Tiesības dzīvot labvēlīgā vidē atbilstoši Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 115.pantam ir vienas no pamattiesībām, kas ir piemērojamas tieši un nepastarpināti, proti, persona ir tiesīga vērsties tiesā par tādu publisko tiesību subjekta darbību (bezdarbību), kas aizskar privātpersonas tiesības un likumiskās intereses. Latvijai saistošā Orhūsas konvencija nodrošina sabiedrības tiesības vērsties tiesā saistībā ar vides jautājumiem. Vides aizsardzības likuma 6.pantā noteikts, ka ikvienai privātpersonai, kā arī personu apvienībām, organizācijām un grupām ir tiesības prasīt, lai valsts iestādes un pašvaldības, amatpersonas vai privātpersonas izbeidz tādu darbību vai bezdarbību, kas pasliktina vides kvalitāti, kaitē cilvēku veselībai vai apdraud viņu dzīvību, likumiskās intereses vai īpašumu. Savukārt Vides aizsardzības likuma 3.pants nosaka vides aizsardzības principus.

[5.2] Lai gan tiesa secināja, ka ar Lēmumu Nr.20i formāli ir novērsts viens no iespējamiem piesārņojuma avotiem, tomēr faktiski tas nav novērsts. Atļaujā norādītais atkritumu kopējais daudzums ir palicis tāds pats, līdz ar to pūstošo atkritumu smakas netiek samazinātas.

[5.3] Atļauja tika izdota uz nepatiesas informācijas un noslēptu faktu pamata, proti, tika noklusēts fakts par attālumu līdz pieteicēja ģimenes dzīves vietai un pieteicēja ģimenes sūdzībām par pūstošo atkritumu smaku ieplūšanu pieteicēja ģimenes dzīvesvietā un slikto pašsajūtu.

[5.4] Stopiņu novada dome zināja par sūdzībām ilgi pirms Atļaujas izdošanas, tomēr, atbildot uz VVD LRVP 2007.gada 16.februāra vēstuli, minēto informāciju nesniedza. Arī VVD LRVP 2008.gada 18.septembra paskaidrojumā Nr.3.1.-6/5510 Birojs nespēja norādīt patiesos attālumus, tad jau bija pagājis vairāk nekā pusotrs gads kopš Atļaujas izdošanas.

[5.5] Nepareizs ir tiesas secinājums, ka SIA „Getliņi-2" darbība akceptēta jau ilgi pirms Atļaujas izdošanas. No lietas materiāliem izriet, ka darbība tika uzsākta 1999.gadā bez atļaujas, par ko iedzīvotāji sūdzējās pašvaldības priekšsēdētājam.

[5.4] Pieteicējs nav nokavējis viena gada apstrīdēšanas termiņu, jo pieteicējs 2008.gada 28.februāra un 31.marta iesniegumos Birojam darīja zināmus apstākļus, kādi izveidojušies dēļ darbībām ar atkritumiem. Saņemot minētos iesniegumus, atbilstoši Vides aizsardzības likuma 30.panta trešajai daļai un likuma „Par piesārņojumu" 51.pantam netika izpildīts APL 57.pantā noteiktais, proti, netika uzsākts administratīvais process iestādē – Birojā, kam uzdots pārbaudīt apstākļus saskaņā ar likuma „Par piesārņojumu" IX nodaļu.

[5.5] Tiesa nepareizi norādīja, ka VVD ģenerāldirektoram nebija tiesību anulēt Atļauju. Ministru kabineta 2002.gada 9.jūlija noteikumu Nr.294 „Kārtībā, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai" (turpmāk – Noteikumi Nr.294) 42.punktā ir noteikti gadījumi, kad atļauju var anulēt.

VVD LRVP pēc Biroja lūguma nav veikusi pārbaudi atbilstoši Vides aizsardzības likuma 19.panta pirmajai daļai.

Atļaujā ietvertie nosacījumi pārkāpj Satversmē garantētās tiesības dzīvot labvēlīgā vidē un saņemt ziņas par vides stāvokli.

[6] Paskaidrojumā par apelācijas sūdzību Birojs to neatzīst un paskaidro turpmāk minēto.

[6.1] Nav pamatots pieteicēja viedoklis, ka ar Lēmumu Nr.20i nav grozīti Atļaujas nosacījumi. Ar šā lēmuma pieņemšanu SIA „Getliņi-2" vairs nebija tiesību veikt piesārņojošas darbības, kas bija atļautas Atļaujas atceltajā daļā, turklāt ar Lēmumu Nr.20i tika veikti atbilstoši grozījumi.

Birojs izvērtēja pieteicēja apstrīdēšanas iesniegumu un pieņēma Lēmumu saskaņā ar likuma „Par piesārņojumu" 50.panta trešo daļu, kas pieļauj Atļaujas apstrīdēšanu visā tās darbības laikā.

[6.2] Attiecībā uz pieteikumā un apelācijas sūdzībā norādīto operatora faktisko darbību (iespējamo smaku līmeņa pārsniegšanu) atbildētāja norāda, ka operatora faktiskās darbības un šīs darbības atbilstības atļaujas nosacījumiem kontrole ir VVD kompetencē saskaņā ar likuma „Par piesārņojumu" 49.pantu, tādēļ šajā lietā pieteicēja iesniegums tika nosūtīts izskatīšanai VVD.

[7] Administratīvā apgabaltiesa atbildētājas Latvijas Republikas pusē kā otru iestādi pieaicināja VVD, kurš rakstveida paskaidrojumā pieteikumu neatzīst un paskaidro turpmāk minēto.

[7.1] VVD LRVP nevarēja Atļaujā noteikt zemāku smakas mērķlielumu, nekā tas noteikts ārējā normatīvā aktā.

[7.2] 2011.gadā notika divas pārbaudes ražošanas cehā *„/Nosaukums/"* – 2011.gada 15.februārī veikta plānveida tematiskā pārbaude, bet 2011.gada 7.aprīlī veikta pārbaude sakarā ar pieteicēja 2011.gada 28.marta iesniegumu

ministrijai un šajā pārbaudē SIA „Getliņi 2” uzdots veikt smaku mērījumus. 2011.gada 5.maijā tika veikts mērījums, kurā konstatēts, ka smaka nepārsniedz 11 mērvienības.

[7.3] Arī 2007.gadā veiktajās pārbaudēs konstatēts, ka smaka nepārsniedz 11 mērvienības. Zemāku smakas lielumu laboratorija nespēj noteikt, Latvijā tā ir vienīgā laboratorija, kas var veikt smaku mērījumus. Vadoties no šiem testēšanas pārskatiem, VVD LRVP secināja, ka normatīvie akti nav pārkāpti un nav nepieciešams veikt smaku samazināšanas pasākumus.

[8] Tiesas sēdē pieteicējs un viņa pārstāve uzturēja apelācijas sūdzību un lūdza pieteikumu apmierināt. Biroja un VVD pārstāvji apelācijas sūdzību neatzina un lūdza pieteikumu noraidīt. SIA „Getliņi 2” pārstāvis uz tiesas sēdi neieradās, neierašanās iemeslus nepaziņoja. Apgabaltiesa atzina, ka lietu iespējams izskatīt bez SIA „Getliņi 2” pārstāvja piedalīšanās tiesas sēdē.

Motīvu daļa

[9] Pārbaudījusi lietas materiālus un noklausījusies administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzība nav pamatota un pieteikums ir noraidāms.

[10] No lietas materiāliem izriet, ka pieteicējs vērsās VVD un Birojā ar mērķi panākt Atļaujas atcelšanu un SIA „Getliņi 2” piesārņojošo darbību pārtraukšanu blakus pieteicēja īpašumam. Pieteicējs izteica iebildumus par Atļaujas nosacījumiem (nepareizi noteikti attālumi līdz dzīvojamām mājām, nepareizi noteikts pieļaujamo smaku robežlielums), šo argumentu izvērtēšana saskaņā ar likuma „Par piesārņojumu” 48.pantu ietilpa Biroja kompetencē. Pieteicējs izteica arī iebildumus par operatora faktisko rīcību (veselībai kaitīga smaka, egļu stādījuma neizveidošana, nepareizi konstatēts SIA „Getliņi 2” piesārņojošās darbības uzsākšanas laiks, spirta izliešana 2007.gada 6.jūnijā), šo argumentu izvērtēšana un faktisko apstākļu pārbaude saskaņā ar likuma „Par piesārņojumu” 49.pantu ietilpa VVD kompetencē.

VVD pieteicēja iesnieguma izskatīšanu pabeidza ar 2008.gada 9.jūlija vēstuli Nr.2-03/1208. Pieteicējs vērsās tiesā ar pieteikumu, kurā lūdza minēto vēstuli atzīt par prettiesisku, pārtraukt Atļaujas darbību un izlemt par citu vietu SIA „Getliņi 2” darbībām ar atkritumiem. Par šo pieteikumu tika ierosināta administratīvā lieta Nr.A42916009, kuras izskatīšana tika pabeigta ar Administratīvās rajona tiesas 2010.gada 8.oktobra spriedumu.

Savukārt Birojs pieteicēja iesnieguma izskatīšanu pabeidza ar 2008.gada 21.novembrī pieņemto Lēmumu, kurš pieteicējam bija daļēji labvēlīgs. Pieteicējs vērsās tiesā ar otru pieteikumu, kurā lūdza anulēt Atļauju un pārtraukt darbības ar atkritumiem pie viņa dzīves vietas un par šo pieteikumu ierosināta izskatāmā lieta.

Administratīvās apgabaltiesas ieskatā neatkarīgi no tā, ka operatora faktisko darbību pārbaude ietilpa VVD kompetencē, ņemot vērā pieteicēja mērķi

panākt Atļaujas atcelšanu un darbību ar atkritumiem pārtraukšanu pie viņa īpašuma, kā arī pirmās instances tiesas atzīto, ka Lēmuma pieņemšanas laikā Birojam bija tiesības izvērtēt VVD lēmumus par operatora faktiskās darbības atbilstību Atļaujas nosacījumiem, pirmās instances tiesai bija jālemj jautājums par abu pēc pieteicēja pieteikuma ierosināto lietu apvienošanu. Tad tiesa vienas lietas ietvaros varētu pārbaudīt visus pieteicēja argumentus.

Administratīvās rajona tiesas 2010.gada 8.oktobra spriedums ir stājies likumīgā spēkā un apgabaltiesa izskatāmās lietas ietvaros vairs nevar vēlreiz izskatīt tos prasījumus, kas izlemti šajā spriedumā. Taču, ņemot vērā, ka minētajā spriedumā nav izlemts prasījums par Atļaujas atcelšanu, un šāds prasījums izteikts izskatāmajā lietā, apgabaltiesa šajā lietā atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicināja arī VVD, lai, izskatot pieteicēja prasījumu, izvērtētu tos pieteicēja argumentus par operatora darbību, kuri nav izvērtēti 2010.gada 8.oktobra spriedumā.

[11] APL 307.panta ceturtā daļa noteic, ka gadījumā, kad tiesa, izskatot apelācijas sūdzību, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šādā gadījumā šā likuma 251.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa ir pareizi konstatējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus. Apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums tiktāl, cik tas attiecas uz Atļaujas nosacījumu izvērtēšanu Birojā (sk. [4.1]–[4.2], [4.4]–[4.6] punktu), ir pareizs un pietiekams, līdz ar to apgabaltiesa saskaņā ar APL 307.panta ceturto daļu pievienojas pirmās instances tiesas lietas apstākļu konstatējumam un sprieduma motivācijai šajā daļā, un tos pašus apsvērumus atkārtoti nenorāda.

[12] Pirmās instances tiesa konstatēja, ka pieteicējs nokavēja Atļaujas apstrīdēšanas termiņu. Taču apgabaltiesas ieskatā minētajam secinājumam lietā nav būtiskas nozīmes, jo saskaņā ar likuma „Par piesārņojumu" 50.panta trešo daļu gadījumā, ja saskaņā ar B kategorijas atļaujas nosacījumiem ir iespējams uzsākt vai turpināt tādu piesārņojošu darbību, kura var apdraudēt cilvēku dzīvību vai būtiski negatīvi ietekmēt cilvēku veselību vai vidi, atļaujas nosacījumus var apstrīdēt jebkurā laikā, kamēr ir spēkā attiecīgā atļauja. Likuma „Par piesārņojumu" 51.panta ceturtajā daļā noteikts, ja Birojs secina, ka saskaņā ar izsniegto B kategorijas atļauju netiek garantēta cilvēku dzīvības, veselības vai vides drošība vai nav ņemtas vērā šajā likumā un citos normatīvajos aktos noteiktās prasības, tas pieņem lēmumu atcelt reģionālās vides pārvaldes lēmumu par attiecīgās atļaujas izsniegšanu vai atcelt daļu no atļaujas nosacījumiem, kā arī uzdod reģionālajai vides pārvaldei izsniegt jaunu atļauju vai mainīt atļaujas nosacījumus.

Tā kā pieteicējs iesniegumos norādīja, ka operatora darbība, kas notiek uz Atļaujas pamata, apdraud viņa un viņa ģimenes veselību, kā arī pati Atļauja

pieļauj šādu darbību, iestādēm pieteicēja iesniegumi bija jāizskata pēc būtības un tas konkrētajā gadījumā arī tika izdarīts.

[13] Apgabaltiesai nerodas šaubas par to, ka atbilstoši Noteikumu Nr.626 8.punktā noteiktajam Atļaujā norādītais maksimālais pieļaujamais smakas mērķlielums, ko saskaņā ar šo punktu nedrīkst pārsniegt vairāk par septiņām diennaktīm gadā, nepārkāpj Satversmē garantētās tiesības dzīvot labvēlīgā vidē. Līdz ar to iestāde pamatoti nelēma par zemāka pieļaujamā smaku līmeņa noteikšanu Atļaujā.

Apgabaltiesa arī uzskata, ka Atļaujas 13.5.– 13.9.punktā operatoram pamatoti nav noteikti papildus pienākumi, jo minētie punkti attiecas uz emisijas uzraudzību, ar to saistīto gaisa monitoringu, mēraparātu uzturēšanu, un ar smaku izplatību saistīto ziņu sniegšanu vides aizsardzības institūcijām. Šajos punktos ietveramie nosacījumi attiecas uz stacionāriem piesārņojuma avotiem. 13.4.punktā jau ir noteikts gan maksimālais pieļaujamais smakas mērķlielums, gan tas, kā operatoram jārīkojas, saņemot sūdzības par smakām, kā arī noteikti darbības ierobežojumi. Apgabaltiesa uzskata, ka šie ierobežojumi ir pietiekami. Turklāt informācijas sniegšanas pienākums par kompostēšanas laukumā izmantoto bīstamo atkritumu uzskaiti, identifikāciju, uzglabāšanu u.tml. jau ir noteikts Atļaujas 16.4.punktā.

[14] Attiecībā uz pieteicēja iebildumiem par smaku mērījumiem apgabaltiesa konstatē, ka ar Administratīvās rajona tiesas 2010.gada 8.oktobra spriedumu atcelta VVD 2008.gada 9.jūlija vēstule Nr.2-03/1208s, jo tiesa secināja, ka 2008.gada 12.maijā veiktā pārbaude, kuras laikā netika veikti smaku mērījumi, nepierāda, ka nav konstatēta smaku traucējoša iedarbība. Attiecībā uz 2007.gada 11.septembra pārbaudi tiesa konstatēja, ka atbildētājs nav vērtējis pieteicēja argumentus par mērījumu veikšanas kārtības ievērošanu. Tāpēc tiesa atzina, ka nav pamata secināt, ka pārbaudes veikšanas brīdī smaku pieļaujamie mērķlielumi nav pārsniegti.

Attiecībā uz egļu stādījumiem tiesa konstatēja, ka tai nav pamata secināt, kas šie stādījumi veikti nepietiekami vai neatbilstoši normatīvajiem aktiem.

Tā kā šis spriedums ir stājies likumīgā spēkā, apgabaltiesa izskatāmās lietas ietvaros vairs nevar pārvērtēt minētos tiesas secinājumus par 2007.gada 11.septembrī un 2008.gada 12.maijā veiktajām pārbaudēm un egļu stādījumiem un izskatāmās lietas ietvaros vērtēt pieteicēja iebildumus par pārbaužu norisi. Ja pieteicējs pirmās instances tiesas secinājumiem par minētajām pārbaudēm nepiekrita, viņam bija tiesības tiesas spriedumu pārsūdzēt likumā noteiktā kārtībā, ko pieteicējs nav izdarījis.

Tajā pašā laikā apgabaltiesa secina, ka 2007.gada 11.septembra un 2008.gada 12.maija smaku pārbaudes rezultātu neatzīšana nav pietiekams pamats tam, lai secinātu, ka operators ir pārkāpis Atļaujā noteikto smaku līmeni. Pieteicējs tiesai iesniedza dokumentus, kas apliecina viņa bērna veselības problēmas, taču vispār nepastāvot nekādu pārbaužu rezultātiem par smakām, tiesai nav pamata konstatēt cēlonisko sakaru starp konkrētajiem veselības

traucējumiem un operatora piesārņojošo darbību. Tā kā līdz lietas izskatīšanas pabeigšanai VVD un Birojā citas pārbaudes sakarā ar pieteicēja iesniegumiem par pieļaujamo smaku līmeņa pārsniegšanu netika veiktas, tiesa nevar konstatēt, ka pieļaujamais smaku līmenis būtu pārsniegts un tāpēc būtu jālemj par Atļaujas atcelšanu, tās nosacījumu grozīšanu vai smaku izplatību ierobežojošo pasākumu noteikšanu, tostarp kompostēšanas laukuma pārcelšanu uz citu vietu. 2011.gadā veiktās pārbaudes vairs neatspoguļo to situāciju, kāda pastāvēja 2008.gadā, kad pieteicējs vērsās iestādēs ar sūdzībām par smaku un tika veiktas pārbaudes, jo 2011.gadā jau bija mainīti Atļaujas nosacījumi. Ja pieteicējs uzskata, ka vēl aizvien, kaut arī ir mainīti Atļaujas nosacījumi, izslēdzot no tās nosacījumus daļā par komposta gatavošanu attiecībā uz notekūdeņu dūņu izmantošanu, smakas pārsniedz pieļaujamo līmeni, viņam jāvēršas ar attiecīgu iesniegumu VVD un šie pieteicēja argumenti var tikt izvērtēti tikai jauna administratīvā procesa ietvaros.

[15] Attiecībā uz pieteicēja argumentu par piesārņojošās darbības uzsākšanu bez atļaujas Administratīvā apgabaltiesa konstatē, ka 2008.gada 16.jūnija iesniegumos VVD, kura kompetencē ietilpa operatora faktiskās darbības pārbaude, uz šādu pārkāpumu pieteicējs nenorādīja un attiecīgi VVD atbildē tas arī netika vērtēts. 2008.gada 16.jūnija iesniegumā VVD pieteicējs ir norādījis tikai uz 2007.gada 6.jūnijā *„/Nosaukums/”* izlieto spirtu. Uz to, ka SIA „Getliņi 2” piesārņojošo darbību nelikumīgi uzsāka jau 1999.gada vasarā, kad atļauja piesārņojošai darbībai vēl nebija saņemta, pieteicējs norādīja tikai 2008.gada 27.augusta iesniegumā Birojam, kurš šo argumentu nevērtēja, jo tā kompetencē ietilpa tikai atļaujas nosacījumu vērtēšana.

Pieteicējs norāda, ka iepriekš ir rakstījis pašvaldībai par piesārņojošās darbības uzsākšanu bez atļaujas, 2008.gada 16.jūnija iesniegumā VVD pieteicējs ir norādījis, ka par 2007.gadā izlieto spirtu viņš jau ir rakstījis pašvaldībai.

Saskaņā ar Vides aizsardzības likuma 20. un 21.pantu vides valsts kontroli veic Valsts vides dienesta un Dabas aizsardzības pārvaldes valsts vides inspektori, kuriem citastarp ir tiesības pārbaudīt jebkuru teritoriju, veikt kontrolmērījumus un pat uz laiku apturēt vai aizliegt veikt darbību, ar kuru tiek pārkāpti vides normatīvie akti, kuri rada negatīvas izmaiņas vidē vai kura apdraud cilvēku veselību vai dzīvību. Arī likuma „Par piesārņojumu” 49.panta pirmā daļa noteic, ka šajā likumā noteikto prasību izpildi kontrolē valsts vides inspektori. Atbilstoši likuma „Par piesārņojumu” 32.^{9}panta pirmajai daļai iekārtas darbību aptur, ja nav saņemta nepieciešamā atļauja. Saskaņā ar šā panta otro daļu iekārtas darbību aptur, ja atļauja ir saņemta, bet operatora prettiesiskas rīcības dēļ iekārta ir radījusi vai var radīt vides piesārņojumu, kas nodara vai var nodarīt būtisku kaitējumu videi vai cilvēku veselībai vai darbinot iekārtu, tiek pārkāpti vides aizsardzības normatīvie akti vai netiek pildīti vides aizsardzības valsts iestāžu administratīvie akti. Saskaņā ar šā likuma 32.^{10}pantu šādu lēmumu pieņem VVD ģenerāldirektors.

Ņemot vērā minēto, apgabaltiesa uzskata, ka pieteicēja vēršanos pašvaldībā nevar pielīdzināt iesnieguma iesniegšanai vides valsts kontroli veicošā institūcijā, kuras amatpersonām ir tiesības veikt kontroli un izvērtēt, vai

ir pieļauti pārkāpumi un nepieciešamības gadījumā attiecīgi rīkoties.

Apgabaltiesa secina, ka VVD nepamatoti neizvērtēja minētos pieteicēja argumentus, taču vienlaikus atzīst, ka šo pieteicēja argumentu pārbaude 2008.gadā, t.i., deviņus gadus pēc iespējamās darbības uzsākšanas bez atļaujas un gadu pēc Atļaujas nosacījumu iespējamās pārkāpšanas būtu samērā apgrūtināta, jo pārbaudē uz vietas visticamāk vairs nebūtu iespējams konstatēt iespējamā pārkāpuma radītās sekas. Tātad, pat ja iestāde 2008.gadā konstatētu, ka SIA „Getliņi 2" 1999. vai 2007.gadā ir veikusi neatļautas darbības ar atkritumiem, tas nebūtu pietiekams pamats, lai atceltu atbilstoši normatīvo aktu prasībām izdotu Atļauju, grozītu tās nosacījumus vai apturētu tās darbību.

[16] Saskaņā ar pašlaik spēkā esošo likuma „Par piesārņojumu" 28.panta septīto daļu reģionālā vides pārvalde izsniegto atļauju atceļ un aptur tās darbību, ja konstatē, ka operators sniedzis nepatiesu vai maldinošu informāciju. 2008.gadā, kad iestādē tika izskatīti pieteicēja iesniegumi, šāda norma likumā nebija ietverta. Savukārt Noteikumu Nr.294 42.punktā bija noteikts, ka VVD reģionālā vides pārvalde var anulēt atļauju, ja tā konstatē, ka operators sniedzis nepatiesu vai maldinošu informāciju. Apgabaltiesas ieskatā minēto normu par atļaujas anulēšanu varētu piemērot tikai tādā gadījumā, ja iestāde konstatētu, ka operators apzināti sniedzis nepatiesu vai maldinošu informāciju.

Biroja Lēmumā konstatēts, ka Biroja rīcībā Atļaujas izdošanas laikā bija pretrunīga un neprecīza informācija par dzīvojamo ēku un ūdenstilpes attālumu līdz notekūdeņu dūņu komposta gatavošanas vietai un Atļauja tika izdota, ņemot vērā SIA „Getliņi 2" 2007.gada 19.marta iesniegumā norādītos attālumus līdz dzīvojamām mājām. Tā kā pieteicējs vēlāk norādīja, ka šie attālumi faktiski ir mazāki, tika nolemts pasūtīt attāluma precīzu uzmērīšanu sertificētā uzņēmumā. Uzmērīšanas rezultātā tika konstatēts, ka attālumi ir mazāki un neatbilst normatīvo aktu prasībām, tāpēc tika grozīti Atļaujas nosacījumi.

No minētā izriet, ka atļaujas pieprasīšanas laikā precīzi attālumu mērījumi vispār nebija veikti un SIA „Getliņi 2" pēc saviem aprēķiniem bija norādījusi aptuvenos iespējamos attālumus. Iestādes kompetencē bija tos pārbaudīt pirms Atļaujas izdošanas, kas netika izdarīts. Līdz ar to apgabaltiesa secina, ka šajā gadījumā nebija pamata atzīt, ka SIA „Getliņi 2" pieprasot Atļauju, būtu apzināti sniegusi nepatiesu vai maldinošu informāciju un šā iemesla dēļ iestādei arī nebija pamata Atļauju anulēt.

[17] Apgabaltiesa secina, ka pirmās instances tiesa nepamatoti nevērtēja, vai Atļauja nav atceļama operatora faktiskās darbības dēļ. Tomēr, tā kā pirmās instances tiesa tāpat kā apgabaltiesa ir secinājusi, ka pieteikums ir noraidāms, kopumā pirmās instances tiesas spriedums atzīstams par pamatotu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu,

Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

noraidīt *Ž.I.* pieteikumu par Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes 2007.gada 2.maija atļaujas Nr.RIT-2-B-0584 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā 30 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja	*(paraksts)*	I.Amona
Tiesneši	*(paraksts)*	S.Liniņa
	(paraksts)	V.Poķis

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās apgabaltiesas tiesnese I.Amona
Rīgā, 2012.gada 15.februārī